

ԱՄՆԱԿԱՆ
ԱՄՆԱԿԱՆ

ԱՄՆԱԿԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ 1995

Հրատարակումը համապատասխանում է ՀՀ հրատարակչության օրենքին

«ՁԵՁ ԵՄ ԱՍՈՒՄ, ՁԵՁ,
ՀԱՅՈՅՆՈՐԱՀԱՍ
ԵՐԻՏԱՍԱՐԳԻՔ, ՁԵՐ
ԱՆՈՒՄԻՆ ՄԵՌՆԵՄ,
ՁԵՐ ԱՐԵԻԻՆ
ՂՈՒՐԲԱՆ. ՏԱՍԸ
ԼԵՉՈՒՍՈՎՈՐԵՑԵՔ,
ՁԵՐ ԼԵՉՈՒՆ, ՁԵՐ
ՀԱՎԱՏԸ ՂԱՅԻՄ
ԲՈՆԵՑԵՔ»:

Խաչատուր Աբովյան

نگرشی بر پوشاک سنتی ارمنه

ادبک گرامنیک

ارمنی در سده های میانه اطلاعات جامعی در بر دارند. در زمان حکومت سلسله باکراتونی (سده های ۹-۱۱ م.) لباسهای ارمنی تحت تاثیر پوشاک تازی و بیزانسی قرار گرفت و در زمان چنگهای صلیبی در قلمرو کیلیکیه، (سده های ۱۲-۱۳ م.) پوشاک ارمنیان از شیوه اروپایی تاثیر پذیر گردید. در دوره آخر سده های میانه طرز پوشاک ترکان، تاتارها و کردها پوشاک ارمنی را تحت الشعاع قرار داد که تا اواخر سده نوزدهم و اوایل سده بیستم حفظ شده است. در برخی از نواحی ارمنستان شرقی (چون سیونیک، آرتساخ، قره باغ) لباسهای سنتی زنان ارمنی و لباس مردانه مرسوم به «قفقازی» تا کنون باقی مانده است. ارمنیان آخالتنی و آخالکالاک (در گرجستان امروزی) که اصولاً از کارین (ارزروم) مهاجرت کرده اند مدت‌های طولانی لباس سنتی خود را حفظ نموده اند.

هرگاه ارمنیان تاثیر پوشاک خارجی را پذیرفته اند، آنان ترکیبی از عناصر بیگانه با پوشاک سنتی خود ایجاد کرده اند، و در هر صورت عناصر اصلی پوشاک ملی خود را حفظ نموده اند، تا امروز نیز ارمنیان ساکن روستاهای فریدن اصفهان پوشاک سنتی خود را به تن دارند.

از اواخر سده نوزدهم، پوشاک سنتی ارمنی همچون بسیاری از ملل دیگر جای خود را به شیوه پوشاک اروپایی داده است.

تمام ملل و اقوام در کنار ویژگی های سنتی دارای انواع پوشاک و لباسهای سنتی خود می باشند. ما بر اساس تصاویری که روی

اشیاء پیدا شده طی حفاریهای باستانشناسی و نیز اطلاعات مکتوب باقی مانده از ادوار گذشته می توانیم به نحوه و اشکال پوشاک سنتی ارمنه پی ببریم. در یادگارهای تاریخی مربوط به سده های ۶-۹ پیش از میلاد (نقاشی روی دیوارها و صخره ها، تندیس ها، الواح، مهرها، کلاه خود، سپر و غیره) پوشاک مربوط به قشرهای مختلف جامعه به تصویر کشیده شده است. در کتیبه های هخامنشی، بیستون و تخت جمشید (سده های ۵-۶ پ.م.) ارمنیان با طرز پوشاک خود به تصویر کشیده شده اند. هرودوت زمانی که درباره سپاه ارمنی جزو سپاهیان هخامنشی صحبت می کند، پوشاک ارمنی را همانند پوشاک فریجیان تشبیه کرده است. مطابق نظر استرابون، ارمنیان و مادیان از دستار، کلاه، شلوار و قبای استین دار استفاده می کردند.

درباره نحوه لباسهای دوران پادشاهی آرتاشسیان (سده های اول و دوم پیش از میلاد) از سکه های به جا مانده می توان اطلاعاتی بدست آورد. پوشاک این دوره ارمنیان تا حدی از شیوه های پارسی،

رومی و بیزانسی متأثر شده است. منابع تاریخی غنی ارمنی و خارجی کننده کاریها، مینیاتور و غیره درباره نحوه طرز پوشاک

پوشاک زن ارمنی اهل جلفای اصفهان